

■ Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ (3ῃ Σεπτεμβρίου 1580/1)

Ὁ Ὅσιος Ἰωάννης ὁ ἐν Ροστώφ, ὁ Φιλεύσπλαγχνος καὶ Δασύτριχος, ὁ διὰ Χριστὸν Σαλὸς*

ΣΤΟ Ροστώφ, στὸν Ἱερὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βλασίου, ἐφυλάσσοντο τὰ τίμια Λεῖψανα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Φιλεύσπλαγχνου.

Ἐπὶ τοῦ τάφου ὑπῆρχε ἓνας ἀσημένιος Σταυρὸς καὶ ἓνα Ψαλτήρι στὰ λατινικά. Μία ἐπιγραφή στὸ Ψαλτήρι ἀνέφερε τὰ ἑξῆς:

«Κατὰ τὸ ἔτος 7089 (1581), κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Ἡγεμόνος Τσάρου καὶ μεγάλου Δουκὸς Ἰωάννου (τοῦ Τρομεροῦ), υἱοῦ τοῦ Βασιλείου, εἰς τὴν θεοφύλακτον πόλιν τῆς Ροστοβίας μετέστη πρὸς Κύριον ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ Ἰωάννης ὁ Δασύτριχος καὶ ἐτάφη εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βλασίου εἰς τὸ Ζαρόβιγε· ἐκ τοῦ τάφου αὐτοῦ χαρίζονται θεραπείαι εἰς τοὺς μετὰ πίστεως προσερχομένους ἀσθενεῖς. Κατὰ τὸ ἔτος 1702, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Ἡγεμόνος

Τσάρου καὶ μεγάλου Δουκὸς πάσης Ρωσίας Πέτρου (τοῦ Μεγάλου), υἱοῦ τοῦ Ἀλεξίου, κατὰ τὴν δευτέραν Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, πρώτην ἡμέραν τοῦ Μαρτίου, ἀφίχθη εἰς τὴν Ροστοβίαν ὁ σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος (Ἅγιος) Δημήτριος, ἀναλαβὼν τὸν θρόνον τῆς Μητροπόλεως Ροστοβίας καὶ Ἰαροσλαβίας. Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς μεταστάσεως τοῦ μακαρίου Ἰωάννου τοῦ Δασυτρίχου καὶ Φιλευσπλάγχνου ἄχρι τοῦ νῦν εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἡ βίβλος αὕτη, λίαν πεπαλαιωμένη, τὸ Ψαλτήριον τοῦ Δαβίδ, εἰς τὴν λατινικὴν διάλεκτον, μὲ τὴν ὁποίαν (βίβλον) ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ προσηύχετο πρὸς τὸν Θεόν, ἀναγινώσκων. Βλέπων δὲ ταύτην οὕτω πεπαλαιωμένην καὶ διαλελυμένην, ὁ σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημήτριος διέταξε, ὅπως βιβλιοδετηθῆ ἔκ νέου καὶ ἀποκατασταθῆ καὶ τεθῆ πάλιν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μακαρίου Ἰωάννου, παραμένουσα ἀχωρίστως ἐκεῖ μέχρις ἐσχάτων».

* * *

ΚΑΝΕΙΣ δὲν γνωρίζει πραγματικὰ ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ εὐλογημένος Ἰωάννης. Ἐφθασε στὸ Ροστὼφ κάποια στιγμή, κατὰ τὴν συγκεκριμένη περίοδο τῆς βασιλείας τοῦ Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ.

Εἰκάζεται, ὅτι ἦταν καὶ αὐτὸς ἓνας νεοφώτιστος ἀπὸ τὴν Δύσι, ὅπως ὁ Ὅσιος Προκόπιος τοῦ Οὐστίουγκ († 8 Ἰουλίου 1303).

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ἐδιάβαζε συνεχῶς τὸ Ψαλτήρι καὶ τὸ εἶχε σχεδὸν ἀποστηθίσει. Ἄρχισε τὴν ἄσκησι τῆς διὰ Χριστὸν σαλότητος στὸ Ροστὼφ καὶ ἔζησε ὅλη του τὴν ζωὴ ἐκεῖ μὲ μεγάλη στέρησι, στενοχώριες καὶ διωγμούς, τόσο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν διάβολο.

Εἶχε πνευματικὲς σχέσεις μὲ τὸν Ὅσιο Εἰρήναρχο τὸν Ἐγκλειστο τοῦ Ροστὼφ († 13 Ἰανουαρίου 1616).

Ἦταν τελείως ἄστεγος καὶ ἐφιλοξενεῖτο ἐνίοτε ἀπὸ μία ἡλικιωμένη χήρα ἢ τὸν πνευματικό του Πατέρα, τὸν π. Πέτρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Πάντων· αὐτοί, ὅταν ἐκοιμήθη τὸν ἐνεταφίασαν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, ὀπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ ξύλινου Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Βλασίου, ἐνῶ εἶχε ἐκσπάσει μία φοβερὰ καταιγίδα μὲ πολλοὺς κεραυνοὺς καὶ ἀστραπές.

* * *

ΣΥΝΤΟΜΑ μετὰ ἀπὸ τὴν κοίμησι τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου, πολλὰ θαύματα ἄρχισαν νὰ ἐπιτελοῦνται στὸν τάφο του.

Μεταξὺ τῶν θεραπευθέντων ἦταν καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Ροστώφ, Κύριλλος. Ὁ Ἱεράρχης ἦταν προχωρημένης ἡλικίας, παράλυτος στὰ χέρια καὶ τὰ πόδια καὶ καθηλωμένος σὲ μία καρέκλα. Μετὰ ἀπὸ ἔνθερμη προσευχὴ στὸν τάφο τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου, ὁ Ἐπίσκοπος μεταφέρθηκε στὸν Ἱερὸ Ναὸ καὶ θεραπεύτηκε. Ἦταν τόσο ἀποτελεσματικὴ ἡ θεραπεία, ὥστε κατῶρθωσε νὰ ἐπιστρέψῃ σπίτι του, βαδίζοντας χωρὶς νὰ ὑποβαστάζεται ἀπὸ κανέναν.

Ἡ μνήμη τοῦ Ὁσίου Ἰωάννη τοῦ Φιλεῦσπλαγχνου ἐορτάζεται κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κοιμήσεώς του, τὴν 3ῃ Σεπτεμβρίου, ἐπίσης δὲ τὴν 12ῃ Νοεμβρίου, κατὰ τὴν ὀνομαστικὴ του ἐορτὴ (ρωσικὴ συνήθεια).

Ἐπωνομάσθηκε δὲ Φιλεῦσπλαγχνος (Ἐλεήμων) ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῶν ἰάσεων, οἱ ὁποῖες ἐτελοῦντο στὸ μνήμα του, ὅπως καὶ ὁ ὀμώνυμός του Ἅγιος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων.

Ἐπίσης, ὀνομάζεται καὶ Δασύτριχος, λόγῳ τῆς πλουσίας καὶ πυκνῆς κόμης του.

Ταῖς τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν!

(*) Πηγές:

1. **Архиепископъ Сергій (Спасскій),** *Полный Мѣсяцесловъ Востока*, т. II, стр. 269б и 252б, Владимиръ 1901 г., Москва 1997.

2. **Священникъ Іоаннъ Ковалевскій,** *Юродство о Христвѣ и Христа ради юродивыя восточной и русской Церкви*, 3е изд., стр. 259-261, Москва 1902, Scarborough, Ontario, Canada 1984.

3. **Монахиня Таисія,** *Житія русскихъ Святыхъ, 100 лѣтъ русской святости*, II, стр. 140, Jordanville, NY, USA 1984.

4. **Bishop Varlaam Novakshonoff,** *God's Fools, The lives of the holy "Fools for Christ"*, 3rd ed., pp. 45, Synaxis Press, Dewdney, B.C., Canada, 1997.

5. *Νέος Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ὑπὸ Ἱερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, τ. Α', Σεπτέμβριος, σελ. 35-36, ἐκδόσεις Ὁρμυλία 2001.

6. *Ἡμεῖς Μωροὶ διὰ Χριστὸν – Βίος καὶ πολιτεία Ὁσίων Σαλῶν*, ἐκδόσεις Ἱερᾶς Καλύβης Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Νέα Σκῆτη Ἁγίου Ὁρους 2005, σελ. 70-71 (Μετάφρασις τοῦ 4).

7. Website of the "Orthodox Church in America", *Feasts and Saints*, September 3: www.oca.org

8. Website of the "Moscow Patriarchate", *Вера и Жизнь/Церковный календарь/Мѣсяцеслов*: www.mospat.ru